

Mediat dixhitale

Një udhëzues për prindërit dhe fëmijët e tyre

Albanisch

Oferta është e m

**Tableta, televizorë, telefona celularë, lojra
konsolesh, iPodë, internet...**

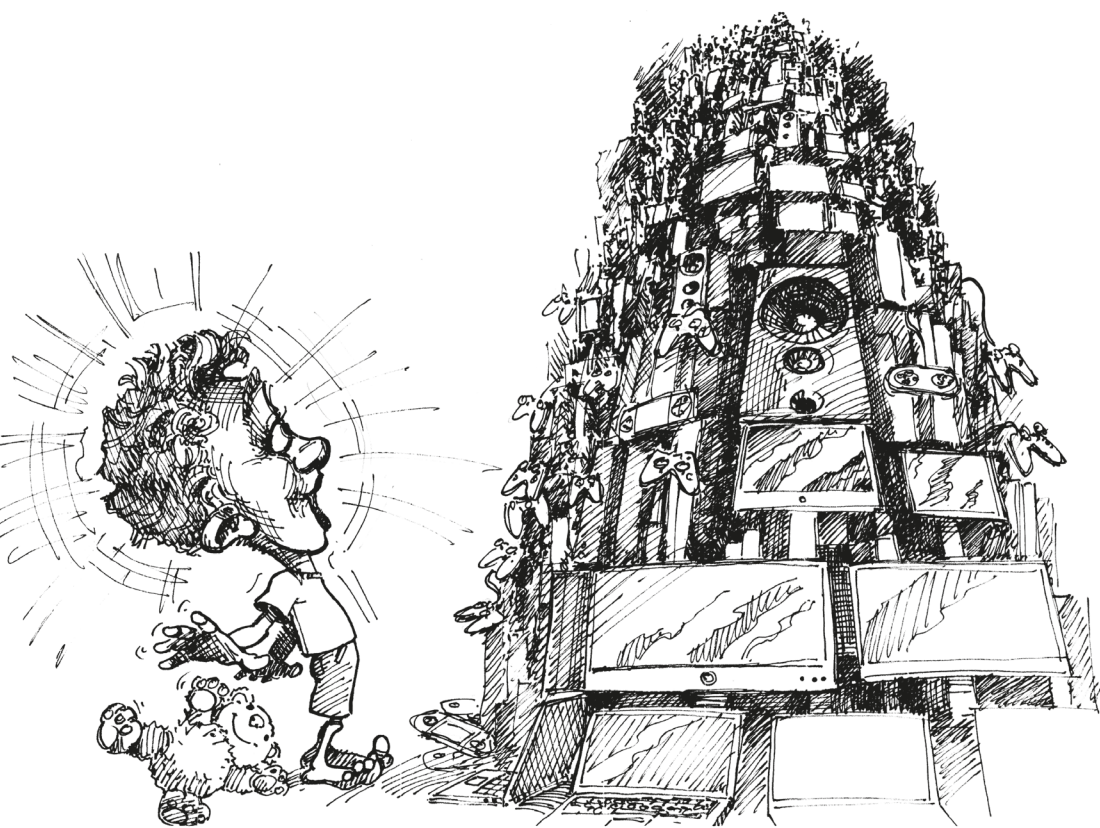
Fëmijët kanë nevojë për komunikim të drejtpërdrejtë me njerëzit për mësimin e gjuhës. Asnjë fëmijë nuk mëson gjuhën vetëm përmes konsumimit të mediave!

Oferta e mediave elektronike është vështirë tu vënë re. Në një rënë anë mediat e reja mund të jenë shumë të dobishme dhe argëtuese. Nga ana tjetër ata mund të na shpërqendrojnë dhe ngacmojnë shpejt dhe madje na bëjnë të varur.

Prandaj është e rëndësishme të mësohet bashkë me fëmijët një trajtim me mediat e reja, i cili duhet të jetë:

- **i dobishëm**
- **i përshtatshëm për moshën**
- **me përgjegjësi**

rekullueshme!

Ka nevojë për rregul

Diskutoni me fëmijën tuaj pikat në vazhdim

Çfarë duhet të shikoj apo të konsumoj një fëmijë

Mosha e përshtatshme

Programet televizive, DVD, filmat, lojrat kompjuterike dhe faqet e internetit duhet të përshtaten me moshën e fëmijës suaj.

Gjuha

Kushtoni vëmendje fëmijës suaj që të konsumoj mediat në gjuhën amtare apo në gjuhën gjermane.

Mbrojtja e fëmijëve dhe të rinjve

Aktivizoni programin e kontrollit prindëror dhe gjitha filtrat në pajisjet e juaja.

lla dhe marrëveshje

Koha është e rëndësishme

kur

Përcaktoni së bashku me fëmijën tuaj kohën e lejuar me televizorë, kompjuter, lojra konsolash apo tabletë.

Fikja

Pastaj duhet të fikni dhe furnizoni pajisjen.

Sa kohë

Ekspertët rekomandojnë këtë maksimum në ditë:

deri në 3 vjeç	0 minuta
3-5 vjeç	30 minuta
6-9 vjeç	45 minuta
10-13 vjeç	60 minuta
nga 14 vjeç	90 minuta

Ka nevojë për rregulla dhe marrëveshje

Qëndroni me fëmijën tuaj

së bashku

Përvojat e juaja mediale të përbashkëta me fëmijën tuaj ofrojnë ngrohtësi dhe mundësojnë shkëmbim. Fëmijët kanë nevojë për bisedë për të përpunuar përvojat dhe për të sqaruar pyetjet. Në këtë menyrë mëson fëmija juaj fjalë dhe praktika të reja në tregim.

Qëndroni pranë fëmijës suaj!

kontrolla

Kontrolloni aplikacionet dhe programet e instaluara. Kështu mund të mësoni për çfarë është i interesuar dhe çfarë dhe për sa kohë konsumon fëmija juaj.

Pse janë këto gjëra të rëndësishme?

Rregullat dhe kufijtë

Rregulla dhe kufizime të qarta ndihmojnë në zbatimin e marrëveshjeve. Jepni fëmijës suaj siguri dhe orientim.

Krijoni themele

Ju mund të krijoni themele për një përdorim me përgjegjësi me mediat dixhitale pa i demonizuar ata.

Të qëndrueshëm

Përmes sjelljes suaj të qëndrueshme mund të pranohet dhe t'i përmbahet më mirë rregullave fëmija juaj.

Ka shumë alternativ

Çfarë mund të bëhet nëse koha e përcaktuar me mediat dixhitale ka mbaruar? Mundësitë janë të llojllojshme!

Me shembuj të mirë përpara

Si e kaloni ju si prind kohën e lirë pa media?

Ju si prindër jeni shembull i rëndësishëm për përdorimin e mediave. Fëmijët mësojnë shumë duke imituar të tjerët.

Prandaj, drejtohuni si shembull i mirë dhe fikni më shpeshë televizorin, largoni tabletën në sirtar apo telefonin celular në xhepin tuaj.

va!

Aventurat përpara

Lojrat me lodra apo ajri i pastër në natyrë ndihmojnë fëmijën tuaj të zbulojë botën reale për vete.

Përmes sportit dhe lojrave të gjitha shqisat janë të adresuara. Fëmijët mësojnë të lëvizin më mirë dhe të bashkëveprojnë me njëri-tjetrin.

Këto gjëra gjithashtu promovojnë aftësitë gjuhësore të fëmijës suaj.

Lojrat dixhitale dhe mediat duhet të përbëjnë gjithmonë pjesën më të vogël të kohës së lirë.

Ka shumë alternativa!

Duke lozur aktiv

Lojrat nuk janë vetëm një kalim kohe, por janë përgatitja ideale për jetën. Fëmija juaj zhvillon interesa të ndryshme dhe zbulon në këtë mënyrë se çfarë i pëlqen dhe çfarë nuk i pëlqen.

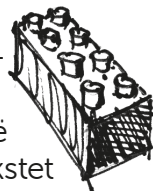

Piktura dhe vizatimi

Piktura dhe vizatimi është zbulimi i ngjyrave, formave, hapësirës, përmasave, kontrasteve. Do të jetë një trajnim i shkëlqyeshëm për aftësitë motorike të dorës dhe të syrit.

Artizanati dhe punimet

Shumë fëmijë pëlqejnë artizanatin. Ata zhvillojnë imagjinatën e tyre, mësojnë të planifikojnë dhe të kuptojnë kontekstet dhe të merren me materiale të ndryshme.

Sporti

Lëvizja rrit kapacitetin fizik, jep muskuj të fortë dhe kocka të forta. Qëndrimi bëhet më i qëndrueshëm, zemra dhe mushkëritë punojnë më mirë. Kjo do të thotë: më shumë oksigjen në tru për aftësi më të larta mendore.

Njohja e bashkëpunimit dhe drejtësisë në ekip mbështet zhvillimin social.

Muzika

Mësimi i një vegle muzikore nxit kuptimin e ritmit, harmonisë dhe matematikës. Gjatë muzikës nxitet kreativiteti dhe ndjenjat mund të shprehen.

Gatimi dhe pjekja

Gatimi dhe pjekja ofrojnë përvoja sensoriale. Fëmija juaj mund të mëson rreth të ushqyerit të shëndetshëm dhe mëson trajtimin me ushqim.

Librat me vizatime dhe librat e leximit

Librat janë shumë të rëndësishme për përvetësimin e gjuhës dhe zbulimin e botës! Përveç kësaj, ato promovojnë kujtesën dhe stimulojnë imagjinatën.

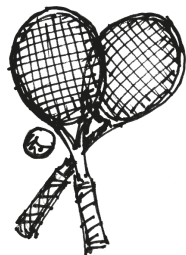
Duke lozur me fëmijët e tjerë

Duke lozur së bashku fëmijët mësojnë të bashkohen me njëri-tjetrin, të zgjidhin konflikte midis njëri-tjetrit dhe të mësojnë nga njëri-tjetri.

Fëmijët kanë nevojë për kohë

Nuk duhet organizuar dhe planifikuar gjithçka deri në detaj.

Mërzitja është e rëndësishme! Kështu mund të krijohen ide të reja për lojra.

Këtu do të gjeni informacione të mëtejshme mbi temën:

- www.bsgl.ch/digitalemedien
- **Medienbriefe - SCHAU HIN!**
www.schau-hin.info
Këtu do të gjeni për moshat prej 3 deri në 13 vjeç letra të mediave me këshilla kompakte.
- **urdhëroni broshurën më poshtë**
www.bsgl.ch/digitalemedien

ST. GALLER LOGOPÄDINNEN UND LOGOPÄDEN

Publikuar nga:

Berufsverband St.Galler Logopädinnen
und Logopäden BSGL

Mbështetur me mirësi nga:

Kantonaler Lehrerinnen- und Lehrerverband St. Gallen (KLV)
Deutschschweizer Logopädinnen- und Logopädenverband (DLV)
Schweizer Hochschule für Logopädie Rorschach (SHLR)

Deklarata e burimeve

Kinderschutzzentrum St.Gallen
jugendundmedien.ch
kindergesundheit-info.de
schau-hin.info/service/medienbriefe
medienanstalt-nrw.de

Koncepti, dizajni dhe dënimi

Prozessor Werbung SGD, St.Gallen

Ilustrimet

Christo Dagorov, Rorschach